

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

VI. ÉVFOLYAM, kedd 1910. szeptember 13.

207 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 932.

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Helyben 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A vasut és a kolera.

Nagy a riadalom a vasutnál. A kolera-járvány behurcolása elleni intézkedések irás-ban és táviratilag egymást kergetik. Szóval csöstell hull a rendelet s a vasutak ellenőrző hivatalai lázban vannak, hogy a rendeletek teljesítését legalább látszólag, az egész vonalon végig kierőszakolják.

Meg kell ugyanis állapítani, hogy a tisztítási és fertőtlenítési rendeletek a vasutakat készületlenül találták s azt az ősz piszkot, amely a legtöbb állomásra és személykocsikra éveken át rárakódott, most nagy hirtelen, egy-két nap alatt kellene eltávolítani.

Megindult tehát a surolás, kefélés és fertőtlenítés mindenütt. Az ellenőrző-közegek beszángulják az összes vonalakat s jaj annak az állomásfőnöknek, ahol elegendő tisztaságot nem találnak, pedig a legtöbb kis állomás az idők folyamán annyira elhanyagolt állapotba került, hogy némelyiket tisztáshozni már szinte képtelenség.

A tisztaság szigorú betartását és követését feltétlenül helyesnek tartjuk ugyan, mert a járvány behurcolása ellen ez az egyetlen biztos védekezés, de megdöbbentőnek találjuk, hogy a magyar vasutak csak a veszedelem ránszakadása előtt és csak külön hatósági rendeletre sietnek a tisztaságot követelni, ami legalább is azt igazolja, hogy rendes körülmények között ezzel a magyar vasutakon nem igen szoktak túlságosan törődni.

A rendelet, amely egyébként is kapkodva, több részletben adatott ki, szigorú utasításokat tartalmaz a személykocsik tisztításának lelkiismeretes végrehajtására és a kocsik belső mosásának gyakori megismétlésére, valamint a kocsiklozetek fertőtlenítésére, ami egyúttal beismerése annak, hogy a személykocsik tisztítása rendes viszonyok között nem történik lelkiismeretesen.

Erre nézve egyébként a gyakrabban utazó közönségnek elegendő tapasztalata van s évek óta állandó a panasz, hogy a személykocsik tisztítása a magyar vasutakon nem kifogástalan. Az elsőosztályú kocsik kelme-behuzatai porfelhőket bocsátanak ki s a háttámluzatok még az új kocsikban is zsírfoltokkal vannak elpiszkolva, ami annak a következménye, hogy nevelési esetén — ami viszont mindennapos — a vasut ezekbe is beszorit mindentéle utast s kofákkal és zsíros parasztokkal piszkolhatja el a semmiesetre sem olcsó berendezést. A második osztályú szakaszok bürölései sokszor szinte rakadnak a piszoktól, az ablakokon olykor kilátni alig lehet, a lépcsőfogantyuktól pedig az utas már a beszállás alkalmával elpiszkolódik. A kocsiklozetek állandó büzt terjesztenek s döglétesé teszik az egész kocsit levegőjét, mert a tartályokban csak kivételes esetben van víz, amivel a klozeteket leöblíteni lehetne.

Igy válnak a vasutak személykocsijai állandó ragályterjesztő-eszközökké akkor is, amikor egyébként hirtelen sincs valami ragályos betegségnek s így érthető meg, hogy magukat a vasutakat is izgalom fogja el, amikor a kolera-veszedelem ellen védekezni kell s egyszerre régi, állandósított mulasztásokat kellene pótolni.

Már pedig ebben a tekintetben a legtisztább szigorúságra van szükség mindenkor, mert a mai közlekedési viszonyok mellett a vasut szállíthatja legyorsabban a ragályozást s hiábavaló minden hatósági intézkedés, ha a vasut kéréseket szigorú nem tartja be a közegészségügyi szabályokat s még az utasokat is nem kényszerítik arra, hogy azok önmaguk is ügyeljenek a személykocsik tisztaságára.

Azt el kell ismernünk, hogy a mi utazóközönségünkkel szemben a tisztaságra nézve szintén kényszerítő eszközöket kellene alkalmazni.

Egyenesen megijed az ember, ha egy-egy vonat a végállomáson végignéz, amikor abból az utasok kiszálltak. Ahhoz ugyanis, hogy pl. a harmadik osztályú kocsiba tisztaságot kereső ember menetközben belépjen, halálmelegítő elhatározásra van szükség, mert szagjással bíró emberi orr annak fertőzött levegőjét elájulás nélkül ki nem bírja.

Egyáltalán nem kell járvány hozzá, hogy itt bármikor is ne lehessen kész kolerát kapni. Kiszállás után a kocsik padlója telítve marad tenyérszerű köpésekkel s az ölben hordott apróság excrementumaival, csontokkal, ételmaredekkel és gyümölcs-hulladékokkal. A narancs- és a dinnyeidevényben ez a piszkos aztán eléri azt a tökéletességet, amelyet még kiüszíteni is emberfeletti munkával jár. Már pedig a vasutak ezt az emberfeletti munkát nem igen szokták megkockáztatni a közegészségügyi jóvoltáért, hanem egyszerűen kisöprik a szeméttel s ezzel eleget tettek a közisztasági követelményeknek. A hatósági rendeletek következménye, ha most egyúttal fertőtlenítenek is, ami egyébként nem szokott megtörténni.

De hiszen még ebben a fertőtlenítésben sincs köszönet s az egész eljárás csak látszatra megy, mert a leghosszabb útvonalon is a vonatindító állomástól a végállomásig a kocsikban végig büzlük minden piszkos s az utközben gyakran váltakozó utasok az esetleg ott kapott fertőzést minden hatósági intézkedés mellett is az egész országba széthurcolhatják.

A vasutak javára annyit mindenesetre el kell ismernünk, hogy amily hiányos a kocsitisztításra való intézkedések végrehajtása, éppoly kevésbé komoly a hatóságok óvintézkedése is, mert végeredményében csak arra jó, hogy a veszedelem kitörése esetén minden hatóság aktailag képes legyen a saját hátát

fedezni, de ezektől az aktáktól a kolera, ha ide akar jönni, valószínűleg nem ijed meg.

Azt azonban a közigazgatási hatóságok is bizonyára tudják, hogy a huszadik században már a kolera is vasuton utazik s a faluvégére állított vasvillás bakter az utjában nem is állíthatja meg s mégis ahelyett, hogy teljes erejükkel a vasutakra feküdnének rá s annak minden állomásán és minden közlekedő vonatján maguk tennék meg az óvintézkedéseket, elegendőnek tartják, ha azokat a vasut jól-rosszul, de legalább a látszat szerint valamiképp teljesíti.

Éppen ez mutatja a védekezésben a kellő komolyság hiányát. Elvégre is minden vasut elsősorban üzleti vállalat s az ily különleges intézkedésekből származó nagy költséget önként nem szívesen viseli, sőt az alól lehetőleg menekülni igyekezik. A legtöbb helyen nincsen is elegendő személyzet sem a fokozottabb tisztaság, sem a fertőtlenítés végrehajtására s a vasut ez okból munkaerőszaporítást bizony csak akkor ad, ha arra kényszerítik; tehát a hatósági rendelkezésnek még a vasutal szemben is mindenütt kéznél kellene állnia, de még inkább szükséges volna ez magával az utazó közönséggel szemben, mert annak a tisztaságra való kényszerítése s az engedetlenkedők elleni eljárás, aminek pedig a helyszínén is azonnal kellene bekövetkezni, már nem áll a vasut hatáskörében s éppen ezért természetesen nem is történik meg.

Kényszereszközök alkalmazása nélkül pedig nálunk majdnem minden intézkedés céltalan, mert a közönség, amíg nincs nyakán a baj, semmi figyelmeztetéssel nem törődik, a saját egészségének megóvására nem is gondol és koleras időkben is olyan könnyelműséggel fogyasztja a legveszedelmesebb élelmiszereket, mintha minden baj ellen örökké immunis volna.

Bármennyire szükséges, de mégis hiábavaló azért a vasutaknak az a rendelkezése is, hogy az állomások helyiségeit hetenként kétszer kell felmosni és fertőtleníteni, mert már egy-két vonat utasai után is a váróhelyiségekben annyi piszkos marad, hogy voltaképp csak annak volna értelme, ha a tisztítás e módja minden egyes vonat vagy vonatcsoport után gyakoroltatnék.

De hát ez megint olyan költség, amire a vasut aligha vállalkozik s mert egyébként nem is kényszeríti rá senki, megmarad a komolyság nélkül való félintézkedés terén, hogy a saját hátát szintén fedezni tudja.

A kolera pedig jöhet, ha akar. Nem fogja megállítani sem a hatóság, sem a vasut s tisztára szerencse kérdése, hogy elkerül-e bennünket vagy hatósági felügyelet mellett fog közöttünk végigszántani.

UJDONSÁGOK.

— **Az orosz flotta Fiumében.** A balti tengeri flotta kikötők előtt horgonyzó „Cesarevics”, „Rurik”, „Bogatyr” és Admiral Makarov” hajói részére a Kréta szigeti Suda kikötőből ma egy teherszállító hajóval negyvenezer métermázsa kőszén érkezik. Pólából pedig tizenhatezer métermázsa ivóvizet szállítanak a flotta számára. A köszönet és a vizet, amennyiben a behajózást a sirokkalis idő nem akadályozza meg, azonnal beraktározzák s mihelyt ezzel mintegy két-három nap múlva elkészülnek, a flotta felszedi horgonyait. A hajóhad Fiuméből Kréta szigetére megy s onnan Toulon, Vigo, Brest és Cherbourg kikötők érintésével a Balti tengeren levő állomáshelyére indul. A legénység az itt tartózkodás alkalmából kimenőt kapott, melyet a matrózok fel is használnak a város és a környék nevezetességeinek megtekintésére. Csapatostul járnak be a város utcáit s illedelmes, csendes viselkedésük miatt mindenütt előzékeny fogadtatásra találnak. Több napos itt időzésük folytán ismeretséget kötöttek a mi haditengerészetünk matrózaival is s tegnap már gyakran lehetett látni fraternizáló orosz és osztrák-magyar matrózokat, sőt a polgárság közül is több egyénnel megismerkedtek. Rendezvények azonban sehol sem történtek.

Az orosz flotta élénkséget hozott a város kereskedelmi életébe is, mert nemcsak a tisztok s a legénység tesznek kisebb-nagyobb bevásárlásokat, hanem a flotta részére is történnek megrendelések. Itt említjük meg, hogy amennyiben a kőszén és a víz beraktározása az időjárás miatt késedelmet szenvedne, az oroszok találkozni fognak a tizenötödikén vagy tizenhatodikán ideérkező osztrák-magyar hajóhaddal is.

— **Ablaktisztogatás közben leesett.** Az abbáziai mentők tegnapelőtt délután beszállították a fiumei kórházba Hussitsch Jozefin negyvenhét éves gráci illetőségű szakácsnét, aki egyik abbáziai szanatoriumban ablaktisztogatás közben elvesztette egyensúlyát és az ablak párkányáról a konyhakövezeire zuhant. Bár az esés alacsony helyről történt, Hussitsch mégis meglehetősen súlyosan sebesült meg. Az odahívott orvos megállapította, hogy a szakácsnő bal térdén csonttörést és testének más részein is több sérülést szenvedett. Gyógykezelése hosszabb időt vesz igénybe.

— **Uszóverseny.** A fiumei sportkedvelők ifjak tegnap délután Bacic Ante fürdőtulajdonos fürdőjében sikerült uszóversenyt rendeztek megalakítandó egyesületük javára. A verseny alkalmából nagyszámu sport iránt érdeklődő közönség jött össze a Bacic-féle fürdőben. Az uszóverseny eredménye a következő:

1. Gyermekverseny 50 m. I. Glück Sándor, II. Sperber.
2. Mellúszás 100 m. I. Lőry Károly, II. Herzog Géza.
3. Hátúszás 50 m. I. Mattesdorfer.
4. Búvárúszás I. Mattesdorfer A. II. Büchler E.
5. Főverseny 200 m. I. Weisz Béla.
6. Hölgyverseny (50 m.) I. Weisz Margit kisasszony.
7. Ifjúsági verseny (50 m.) I. Adorján József, II. Brajjer Lajos.
8. 400 méteres verseny I. Rozenberg József.
9. Sprint staféta (4-szer 25 méter.)
Győztes csapat: (Adorján, Sperber, Dinzer, Barbalich.)
10. Müugrás I. Büchler E. II. Adorján József.
11. Oldalúszás 50 m. I. Dinzer Otto. II. Brajjer Lajos.
12. Tányérkeresés I. Steiner Béla. II. Mattesdorfer A.
13. Vegyes staféta (4-szer 25 m.) mell, hát, oldal, sprint.
Győztes csapat: (Adorján, Glück, Dinzer, Barbalich.)

Dijkiosztás után a rendezőség testüle-

tileg tisztelgett Ante Bacic fürdőtulajdonosnál, akinek köszönetet mondtak, hogy a fürdőt díjtalanul engedte át a verseny céljaira.

— **A kikötőből.** Szeptember 12. Érkezett: „Amphitrite” osztrák gőzös Alexandriából, 200 zsák korpával, 46 bál dohánnyal és 227 üres hordóval.

Indult: „Fabbricati” olasz gőzös Anconába 180 tonna szénnel.

— **Az osztrák Lloyd szeptemberi járatai.** Főlakózi tengeri szolgálat: A thesszáliai „A” vonal gőzösi szeptember huszonegyedikén rakodik Fiumében, a menetrendben feltüntetett összes kikötők részére; a thesszáliai „B” vonal gőzösei szeptember 17-én rakodnak Fiumében, a menetrendben foglalt összes kikötők számára; a görög és keleti „A” vonal hajói Fiumében szeptember 12-én és 26-ikán rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére; ugyanezen járat „B” vonalának gőzöse szeptember tizenötödikén fog Fiumében rakodni az illető menetrendben foglalt kikötők részére. Végül a szíriai vonal gőzösei szeptember 18-án és 25-én fognak rakodni Fiumében, a menetrendben feltüntetett összes kikötők részére.

— **Olasz drámai előadások.** Az Alpron-Battaglia színházi vállalkozó cég közli, hogy a Teatro Municipaleban október elsejétől ötödikéig egy olasz drámai társaság fog előadásokat tartani. A társulat feje Mimi Agulia, a kiváló színművész, akit már a fiumei közönség előnyösen ismer.

— **Az abbáziai Szegő-szanatoriumba** az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek: Azabagir-Beg Nurudin nagybirtokos Szerajevóból. Horner Valéria és Janka magánzónok Bécsből, Kiss Blanka magánzónó Budapestről, Mohr Margit orvos leánya Budapestről, Frisch Emma Fiuméből, Gyárfás András főkönyvelő Kolozsvárról, Vértes Károly banktisztviselő Budapestről, Aristarchoff Miklós Boris mérnök nejével Moszkvából, Bettelheim Ottó gyáros családjával Budapestről, Urbán Béla Budapestről, Fenyő-Mayerné Gödöllőről, Schwarz Erzsike Magyarországról, Harsányi Adolf kávéháztulajdonos családjával Budapestről, Lászy Pálné Budapestről, Hafus Ilya tisztviselő Theodosiából, Ijaschenko A.-né lapszerkesztőné, Ijaschenko Miklós H.-vel Kasanról.

— **Áthelyezés.** A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetője Kallós Pál forgalmi hivatalnokot Kaposvárról Fiuméba helyezte át.

— **Egy Ormai-testvér letartóztatása Amerikában.** Az amerikai Clevelandból a fiumei rendőrséghez az a hír érkezett, hogy Amerikában letartóztatták Ormai Mórt, aki Szegedi László álnéven egy ott megjelenő napilap munkatársa volt.

Ormai Mór, aki családember, három évvel ezelőtt — mint ismeretes — József nevű testvérével együtt az államvasutak kárára száz-ezer koronát meghaladó családot követelt el. Az előzetes letartóztatás ellen a két Ormai ügyvédjük útján felebbezett, mire a bíróság úgy határozott, hogy Ormai Józsefet ideiglenesen szabadlábra helyezte, mert ő kevésbé bűnös. A szabadlábra helyezésnél azonban tévedés történt, mert József helyett a megtevesztésig hozzá hasonló Mórt eresztették szabadon, aki felhasználva a kedvező véletlent, rögtön Amerikába menekült. Később, mikor rájöttek a tévedésre, Józsefet is szabadlábra helyezték, aki szintén megszökött, de Anconában sikerült letartóztatni.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság ma este hat órakor ülést tart. Az ülés napirendjén többek között a következő ügyek szerepelnek: A grohovári villamostelep terve; a városháza új homlokzatának költségfedezése; indítvány a Scurigne és Drenova között építendő új ultra vonatkozólag; a plasei vízvezeték kibővítése; a Viale Francesco Deákon építendő átjáró költség fedezése; hitelkérés a kolera elleni védekezés költségeinek fedezésére.

— **Zátonyra jutott hajó.** A Magyar-Horvát hajóstársaság „Salona” gőzöse, mely szombaton este Velencéből Fiuméba indult, a velencei kikötőn kívül, a Lidót követő védgát közelében levő bójánál, egy jelzőlámpánál zátonyra jutott. Noha a hajó parancsnoka többször is vészjelzést adott, sőt egy csónak a lidói állomásra evezett és onnan telefonál-

ta a velencei révparancsnokságnak, senki sem sietett a veszedelmes helyzetbe került gőzös segítségére. Csak közel három óras megfeszített munka után sikerült a hajó személyzetének a „Salona”-t saját erejéből kiszabadítani, mire a gőzös nagy viharban folytatta útját Fiume felé, ahova két óras késéssel érkezett meg. Az utasok között a zátonyra jutás nagy izgalmat okozott s csak nehezen lehetett őket lecsillapítani. A hajó két óras késése folytán az utasok a fiumei reggeli gyorsvonattal természetesen nem folytathatták utjukat hazafelé.

— **Két elsüllyedt bárka kiemelése.** A Fiumara csatornának a susáki hid közelében a Szent János kápolnánál levő részén, ott ahol a Recsina befolyik a csatornába, a múlt évben két rozoga vontatásra használt nagy dereglye elsüllyedt el. Minthogy a két elsüllyedt jármű a bárkák kikötését megakadályozta, a tengerészeti hatóság elhatározta, hogy a dereglyéket kiemelteti a vízből. A gőzdaru ma reggel kezdte meg a kiemelési munkálatokat, amelynek győztes számú nézője akadt. A munkálatokat már délelőtt be is fejezték s a két roncsot partra tették.

— **Sorozás.** A fiumei katonakötelesek sorozása ma reggel kezdődött a kórházutcai gyalogsági laktanyában. A vegyes bizottság Fiume város tanácsa, a fiumei haditengerészeti hadkiegészítő parancsnokság, a 79. számú gyalogezred és a nagykanizsai honvédegyezred kiküldöttjeiből állították össze.

— **Meglopott fürdővendég.** Bardak Jole abbáziai fürdővendég tegnap délután az Ungaro-Croata „Istriano” gőzösen jött át Fiuméba. Mikor partra akart szállani, észrevette, hogy arany órája és arany lánc eltűnt. Minthogy ékszerét szorgos kutatás ellenére sem találták meg, a rendőrséghez fordult, ahol feljelentést tett a tolvajok ellen.

— **Tolvaj rokon.** Lusina Nicolina feljelentést a rendőrségen Basotta Hubert nevű rokona ellen, akit azzal vádol, hogy szekrényét feltörve elrabolta nyolcvan korona értékű ezüst óráját és láncát. Minthogy Basotta valószínűleg Triesztbe utazott, a rendőrség táviratilag intézkedett letartóztatása iránt.

— **Kivándorlók kicsempészőinek a tárgyalása.** A rendőrség hónapokkal ezelőtt hosszas nyomozás után nagyszabású kivándorlási visszaélést leleplezett le. Megállapította, hogy egy messze elágazó érdekszövetség a Cunard hajóstársaság érzékeny anyagi megkárosításával rendszeresen foglalkozik kivándorlók kicsempészésével. A visszaélést úgy követték el, hogy azokat, akik utlevelet nem kaphattak, vagy bármi ok miatt nem utazhattak el, jó pénzért a hajón rejtették el, utközben gondoskodtak az élelmezésükről s Newyorkban feltűnés nélkül partra szállították őket. Konkrét feljelentés folytán a rendőrség széleskörű nyomozást indított, mely eredménnyel is járt, mert sikerült az érdekszövetség több tagját letartóztatni, akik ellen meg is indították az eljárást a kivándorlási törvény ellen elkövetett vétség miatt.

A törvényszék mint büntető bíróság mára tüzte ki ügyükben a tárgyalást. A tárgyaláson azonban W. H., A. P., V. I., R. D. s a vizsgálati fogságban levő B. H. vádlottak, valamint a tanúk közül egy sem jelent meg. Minthogy az ügyészség képviselője ezek távollétében nem véleményezte a tárgyalás megtartását, annak elhalasztása iránt előterjesztést tett, melyet a törvényszék rövid tanácskozás után el is fogadott s a tárgyalást elhalasztotta.

Említésre méltó, hogy a büntetőtörvénykönyv alapján a vádlottakra hat hónaptól három évig terjedhető fogházbüntetés jár.

Távirat ◀▶ Telefon

— **A miniszterelnök a királynál.**

BÉCS, szept. 12. Héderváry gróf miniszterelnök tegnap délután hédervári birtokáról Bécsbe érkezett. Délután Lukács László pénzügyminiszter látogatását fogadta, akivel önegyed óráig tanácskozott. Lukács jelentést tett

a miniszterelnöknek a tárcája keretébe tartozó összes ügyekről s megállapodott vele a legfontosabb kérdésekre vonatkozólag is. a miniszterelnök ma délelőtt tizenegy órakor Daruváry kabinetirodai főnökhöz látogatott el, majd fél tízenkét órakor a Burgba ment, ahol a király magánkihallgatáson fogadta. Az audencia egy óráig tartott. Héderváry gróf ez alkalommal megköszönte a királynak legutóbbi kitüntetését, jelentést tett a politikai helyzetről és a jövőre vonatkozó terveiről. A kihallgatás után a miniszterelnök a Magyar Távirati Iroda képviselőjének kijelentette, hogy a delegációk összehívásának idejét véglegesen a Bécsben szeptember huszonegyedikén tartandó közös minisztertanácson döntik el. Khuen gróf ma délután Aehrenthal grófot kereste fel, majd Tomasics horvát bánnal tárgyalta, aki utóbb szintén megjelent a királynál kihallgatáson.

Henz Károly kegyelmet kapott.

VÁC, szept. 12. Hencz Károly országgyűlési képviselő, akit Keglevich István gróffal vívott halálos kimeneteli párbaja miatt három havi államfogházra ítélték, királyi kegyelmet kapott. Hencz, aki szabadságon volt, jelentkezett a fogházigazgatóságnál, aki tudatta vele a kegyelem híreit.

Az első petíció tárgyalása.

BUDAPEST, szept. 12. A magyar királyi Kuria választási tanácsa holnap kezdi meg az első petíció tárgyalását, mely alkalommal Ostffy Lajos országgyűlési képviselő mandátuma ellen beadott panasz került sorra. A mandátumot a váratlanul elhunyt Ragályi Lajos dr. helyett Fekete Károly dr. fővárosi ügyvéd védi.

Megszökött rab.

MÁTÉSZALKA szept. 12. Szabó János, az itteni járásbíró fogházában letartóztatott rab az éjjel megszökött. A szökevény kézrekerítésére szükséges intézkedéseket megtették.

Felhőszakadás Pólában.

PÓLA, szept. 12. Tegnap itt óriási felhőszakadás volt, mely a város egy részét elöntötte, úgy, hogy az elöntött terület még most is víz alatt van.

Vilmos császár Baranyában.

MOHÁCS, szept. 12. A karapancsai vadászkastélyt teljesen rendbehozták Vilmos császár baranyai vadászataira való tekintettel. Frigyes főherceg családjával együtt már a vadászterületre érkezett.

Máramarosszigeten is van kolera.

MÁRAMAROSSZIGET, szept. 12. Eged Imre, egy leányosház tulajdonosa, ma kolera tünetek között megbetegedett. A helyiségeket fertőtlenítették s a főorvos intézkedésére a házát rendőrök őrzik.

Makacs öngyilkos.

ARAD, szept. 12. Szerenda György kereskedő a temetőben szublimát oldalott ivott, azután szalma közé feküdt és azt meggyújtotta, végül nyakát beretvéval elvágta. Az öngyilkosság oka reménytelen szerelem.

Szenzációs letartóztatás.

BUDAPEST, szept. 12. A rendőrség ma letartóztatta Somoskeőy Gézá, akit felesége csalás, lopás, sikkasztás rablás és életveszélyes fenyegetéssel vádol. Somoskeőy a letartóztatás ellen felindultan tiltakozott és hivatkozott magasrangú barátaira és előkelő összeköttetéseire. A rendőrség a jegyzőkönyv felvétele után Somoskeőyöt átkísérte az ügyészségre.

Három újabb koleraeset.

BUDAPEST, szept. 12. A belügyminiszteriumhoz ma délelőtt három újabb kolera megbetegedésről érkezett jelentés. A kolera betegek közül az egyik Steinhorn Gábor dunakömlői, a másik Sente Ferenc zámolyi lakos.

Az olaszországi kolera.

RÓMA, szept. 12. A legutolsó huszonegy órában a következő koleraesetekről érkezett hír:

A bari tartományban: Barlettán egy új megbetegedés és két halálos eset a régebbi megbetegedések közül. A bari-i tartomány többi részein újabb kolera megbetegedés nem történt.

A foggiai tartományban: Trinitapolin két új megbetegedés és két halálos eset a régebbi megbetegedések közül. San Ferdinandó di Puglián egy új megbetegedés és halálos eset történt a régebbi megbetegedések közül. A tartomány többi részein nem történtek újabb megbetegedések és halálos esetek.

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Givovich Máté családja mélyen átértett köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik szeretett

Givovich Mária szül. Schulze

elhunyta alkalmából résztvevők fájdalmában. Köszönetet mond különösen azoknak, kik a temetésén való személyes megjelenésükkel óhajtottak az elhunyt iránti szeretetüket és tiszteletüket kifejezni.

Fiume, 1910. szept. 10-én.

Megnyilt! Megnyilt!

Fiumében páratlan látványosság

a csodaszép üveggel fedett terrasszal, amerikai hűtőkészülékkel, remek pálmakerttel körülvéve, a

Bristol Szálloda

:: Deák korzó ::

Modern épület, 80 szoba, elegáns komforttal berendezett egyedüli helyiség, hol a tisztelt közönségnek izletes magyar és francia konyha, magyar és dalmát fajbörök, magyar és francia pezsgők és elsőrendű kávéházi italok állanak rendelkezésére. Előfizetések elfogadottnak! ::

Pontos és előzékeny kiszolgálás!
Mérsékelt árak!

Villamos megállóhely! A város központjában és pályaudvar közelében. Az Igazga-óság.

Kétemeletes új ház

az épülőben levő új városi kaszárnya közelében hozzávaló 1334 négyszögletes telekkel s a házban levő vendéglővel és fűszerüzlettel együttvéve vagy külön-külön eladó, esetleg hosszabb időre bérbeadó. Cim a kiadóhivatalban.

Uri lakás,

mely áll 1—1 tiz méter hosszú szalon és ebédlőből és további 3 nagy két ablakos szobából, konyhából, fürdőszobából stb. minden elegánsan felszerelve azonnal kiadó. Bővebbet Via Stefano III. emelet (Braun-ház).

A

Kőbányai Polgári Serföző R.T.

áthelyezte

Fiumei Kiviteli telepét

a Piazza Zichy és a Corsia Deák sarkán újonnan épített Máv III./A. sz. tárházba.

Bejárat a telepre:

a Piazza Zichy felőli Máv kapún.

Feljárat az irodákba:

a tárház jobboldali perronjáról a 15. sz. kapún

Telefonszámok, a régiiek:

484, a helybeli és

681, az interurban forgalomban

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerek, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépítőszerek stb. stb.

Malosek Pál

szobafestő, cimpfestő és mázó

A fiumei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vállal minden e szakba munkát — új épületek teljes festését is — olcsón és kifogástalanul.

Cim: Via Caserma 5. sz., I. em.

Egy 2 szoba, konyha s fürdőszobából álló lakás mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Ugyanott egy bolthelyiség is kapható. Cim a kiadóhivatalban.

A n. é. fiumei közönség szives tudomására hozom, hogy a Via Germania 2. szám alatt levő

SECESSIO KÁVÉHAZAT

átvettem.

Szakismereteimmel mindenkor arra fogok törekedni, hogy kitűnő kávéházi italokkal továbbá bel- és külföldi lapokkal kifogástalanul kiszolgáljam t. vendégeimet.

Minél számosabb látogatást kér

Löffinger Ferencz
kávéház tulajdonos.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett.

Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSÓ

Telef. 11-49

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVACS JÓZSEF
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6. zsonnazene.
TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁRÓLY

GLOBUS
HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.
Bel- és külföldi lapok.
:-: Hangjegy- és könyvvarusítás. :-:
Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti árakon
— Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket
sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként
elérhető jövedelem 300-600 korona Hecht Bankház
Részvénytársaság Budapest, Ferenciek-tere 6.

BONAVIA

nagyszálló és étterem
Via Edm. de Amicis 4 Fiume
56 szoba. - Tágas étterem, nyáron szép
kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta
magyar és külföldi borok. - Kőbányai Pol-
gári Sör. Olcsó árak!

„OLLA“
bebizonyíthatólag a legjobb
higiénikus
Gummi kü-
lönleges
ség.

2 évi jótállás.
VALOGATOTT MINTA-
GYŰJTEMENY TUCATJA
K. 5.-
„Olla“-t több mint 2000
orvos mint a legmegbíz-
hatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodam,
Catti, Mizzan és Budak-tele
gyógyszertárakban, továbbá F.lli
Favacic, Benco Ernő és Papp
Rudolf drogeriájában. Erd. Árjegy-
zék ingyen az „OLLA“ Gummiköz-
ponttól Wien II/297 Praterstr. 57.

• A legmagasabb árban veszek •
urasságoktól levetett ruhákat
BROTT LAJOS
VEGYTISZTÍTÓ

Vicolo Germania 1. sz.
Vicolo Germania 1. sz. 1.

Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskakban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyárkezeskedik.

Cantrida „FIUME“ vendéglő
a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával
kitünő magyar és olasz konyha hamisítatlan
magyararadi bor.

Kőbányai polgári és duplamalátá sör.

Számos látogatásért esedezik

Ragg Mihály, vendéglős.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni;

„MERCUR“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászati terén előforduló munkák a legpon-
tosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készül-
nek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány
szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műin-
tézetemet telefon utján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF
a „MERCUR“ könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal.

Riva Schiavoni **VELENCE** a Lido hajóblomással
szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák.
Fedett és nyílt terras. Német és magyar
konyha.

Müncheni és pilzeni sör egyenesen a hor-
dóból kimérve.

Levelezés minden nyelven.

„A TENGERPART“

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy
hirdetni valója van
hívja fel ezt a számot

229

Americana

kémiai ruhatisztító intézet ame-
rikai minta szerint.

Értesitem n. é. közönséget arról, hogy
amerikai utamról hazatérve, a via Governo
5. szám alatt egy amerikai rendszerű,
teljesen modern gépekkel felszerelt kémiai
ruhatisztító intézet nyitottam.

Számos megbízást kér

M. Löwinger

TULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2, II. em.

A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villamos arcmasszázs (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Disztiésülések elvállal-
tatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában
is elvégeztetnek.

Telefon 11-88.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik-
és üvegekészletek óriási raktára.

Szabad
megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar
üggyezető.

Hôtel SPLENDIDE - Lido-Velence

Elegáns hűvös szobák tengeri kilátással.

Motorcsónak az állomáshoz és vissza. Családokkal
hosszabb tartózkodásnál külön megállapodás sze-
mélyenkint napi 12 lirától felfelé.

TULAJDONOS: TEPÉRINO HUBER A. és E.

Újonnan épült!

BONVECCHIATI

szálloda és vendéglő

VELENCE

A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi
fűtés. - Elismiert jó konyha.

Penzió borral naponként 10 lira.
Szobák 2.50-től 3.50 liráig.

Puntigami sör klmérése. :: Tiszta, froom híz.

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLA

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-
szálló mellett.

Kitünő bécsi konyha, különösen
magyarok és osztrákok által látó-
gatva, egy pernyi távolság a
Márkus-tértől.